

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

УЗГОДЖЕНО
Декан ФТМЛ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____ Тетяна МОСТЕНСЬКА

_____ Анатолій ПОЛУХІН

«__» _____ 2023 р.

«__» _____ 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Стратегічний менеджмент»

Освітньо-професійні програми: Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
Логістика
Авіаційна логістика
Менеджмент авіакомпаній та аеропортів
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	7	120/4,0	34	17	-	69	1 дз. - 7 с.	-	іспит 7 с.
Заочна:	7, 8	120/4,0	8	6	-	106	1 дз. - 8 с.	-	іспит 8 с.

Індекс: НБ-7-073-1/21-2.1.22 НБ-7-073-2/21-2.1.22 НБ-7-073-3/21-2.1.22
НБ-7-073-4/21-2.1.22 НБ-7-073-5/21-2.1.22.

Індекс: НБ-7-073-1 з/21-2.1.22 НБ-7-073-2 з/21-2.1.22 НБ-7-073-3 з/21-2.1.22
НБ-7-073-4 з/21-2.1.22 НБ-7-073-5 з/21-2.1.22.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 2 з 16	

Робочу програму навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» розроблено на основі освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Логістика», «Авіаційна логістика», «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-7-073-1/21, № НБ-7-073-2/21, № НБ-7-073-3/21, № НБ-7-073-4/21, № НБ-7-073-5/21, № РБ-7-073-1/22, № РБ-7-073-2/22, № РБ-7-073-3/22, № РБ-7-073-4/22, № РБ-7-073-5/22, № НБ-7-073-1 з/21, № НБ-7-073-2 з/21, № НБ-7-073-3 з/21, № НБ-7-073-4 з/21, № НБ-7-073-5 з/21, № РБ-7-073-1 з/21, № РБ-7-073-2 з/22, № РБ-7-073-3 з/22, № РБ-7-073-4 з/22, № РБ-7-073-5 з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

доцент кафедри менеджменту

зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ Назарій ЛІСКОВИЧ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № ___ від «__» _____ 202__ р.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»

_____ Олена ПАЛИВОДА

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

_____ Ельвіра ДАНІЛОВА

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів»

_____ Лариса ЛИТВИНЕНКО

Завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

_____ Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійних програм «Логістика» та «Авіаційна логістика», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри логістики, протокол № ___ від «___» січня 202__ р.

Гарант освітньо-професійної програми «Логістика»

_____ Сергій ГРИЦЕНКО

Гарант освітньо-професійної програми «Авіаційна логістика»

_____ Ольга КАРПУНЬ

Завідувач кафедри логістики

_____ Вячеслав МАТВЕЄВ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № ___ від «12» січня 2023 р.

Голова НМРР

_____ Ірина ШЕВЧЕНКО

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 3 з 16	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	7
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	9
2. Програма навчальної дисципліни	10
2.1. Зміст навчальної дисципліни	10
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	10
2.3. Тематичний план	12
2.4. Домашнє завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу	13
2.5. Перелік питань для підготовки до іспиту	13
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	13
3.1. Методи навчання	13
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	14
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 4 з 16	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що дає можливість приймати виважені управлінські та стратегічні рішення на основі світового досвіду господарювання, що забезпечує стратегічний розвиток організації (підприємства) в умовах ринкових відносин, що формують профіль фахівця з менеджменту.

Метою викладання дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів знання із стратегічного менеджменту як спеціалізованого виду діяльності з урахуванням інтернаціоналізації сучасних знань.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набути знань з основних питань теорії стратегічного менеджменту;
- ознайомитись з практичними навиками використання стратегічного менеджменту в управлінні сучасним підприємством;
- ознайомитись з механізмами та інструментаріями використання стратегічного менеджменту;
- допомогти майбутньому фахівцю визначити свою спроможність у використанні стратегічних планів розвитку підприємства;
- сприяти формуванню інтересу до розвитку та удосконаленню якостей особистості, необхідних в управлінській діяльності для реалізації розроблених стратегій розвитку підприємства;

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **результати навчання**:

Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»:

- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
- ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- ПРН 18. Демонструвати базові знання та сучасні підходи до здійснення маркетингової, комерційної та операційної діяльності підприємства, вміння проводити моніторинг, аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати діяльність підприємства.
- ПРН 19. Знати управлінську термінологію, концептуальні засади менеджменту, вміти використовувати сучасні методи управління підприємствами різних форм власності та сфер

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 5 з 16	

діяльності.

- ПРН 20. Знати принципи управління соціально-економічних систем на мікро- і макрорівнях та методів оптимізації процесів управління.
- ПРН 21. Знати особливості контрактної діяльності підприємств та специфіки середовища національного і зарубіжних ринків.
- ПРН 25. Розуміти інструментарії та стратегії діагностування та аналізу різних типів управлінських проблем.
- ПРН 28. Аналізувати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами на засадах кроскультурної взаємодії.

Освітньо-професійна програма «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»:

- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
- ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- ПРН 18. Демонструвати базові знання та сучасні підходи до здійснення маркетингової, комерційної та операційної діяльності підприємства, вміння проводити моніторинг, аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати діяльність підприємства.
- ПРН 19. Знати управлінську термінологію, концептуальні засади менеджменту, вміти використовувати сучасні методи управління підприємствами різних форм власності та сфер діяльності.
- ПРН 20. Знати принципи управління соціально-економічних систем на мікро- і макрорівнях та методів оптимізації процесів управління.
- ПРН 21. Знати особливості контрактної діяльності підприємств та специфіки середовища національного і зарубіжних ринків.
- ПРН 22. Вміти виявляти і аналізувати вплив елементів макор- та мікроекономічного середовища на підприємстві – суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності.
- ПРН 26. Розуміти різні інструментарії та стратегії, що мають відношення до діагностування та аналізу різних типів управлінських проблем на внутрішньому та зовнішньому ринках.
- ПРН 29. Вивчати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами на засадах кроскультурної взаємодії.
- ПРН 30. Здійснювати моніторинг запобігання кризових явищ за системою показників та критеріїв, ідентифікувати та аналізувати можливий вплив факторів ризику на результативність роботи підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

Освітньо-професійні програми «Логістика» та «Авіаційна логістика»:

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 6 з 16	

- ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
- ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Освітньо-професійна програма «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів»:

- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
 - ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
 - ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
 - ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
 - ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
 - ПРН19. Базові знання та сучасні підходи до здійснення маркетингової, комерційної та операційної діяльності авіакомпаній та аеропортів, вміння проводити моніторинг, аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати діяльність авіапідприємства.
 - ПРН 20. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку авіакомпаній, аеропортів та інших підприємств авіаційної галузі.
 - ПРН 21. Знання управлінської управлінської термінології, концептуальних засад менеджменту, вміння використовувати сучасні методи для управління авіакомпаніями та аеропортами.
 - ПРН 22. Оцінювати за різними параметрами послуги авіакомпаній та аеропортів, а також процеси, що відбуваються на підприємствах авіаційної галузі та робити відповідні висновки для прийняття оптимальних управлінських рішень.
 - ПРН 23. Знання принципів управління соціально- економічних систем на мікро- і макрорівнях та методів оптимізації процесів управління авіакомпаніями та аеропортами.
 - ПРН 24. Ініціювати, розробляти, впроваджувати та оцінювати ефективність реалізації інвестиційно- інноваційних проектів стратегічного розвитку підприємств авіаційної галузі. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку авіакомпаній та аеропортів.
 - ПРН 25. Знання особливостей контрактної діяльності авіакомпаній та аеропортів та специфіки середовища національного і зарубіжних ринків.
 - ПРН 26. Знання та розуміння організації зовнішньоекономічної діяльності авіакомпаній та аеропортів. Вміти виявляти і аналізувати вплив елементів марко- та мікроекономічного середовища на підприємства авіаційної галузі.
 - ПРН 28. Вміти управляти авіакомпаніями та аеропортами з метою забезпечення їх ефективності.
 - ПРН 30. Вміти розробляти та обґрунтовувати організаційно- економічні маркетингові програми розвитку авіапідприємств на основі прогнозу кон'юнктури внутрішніх, міжнародних та світових товарних ринків з метою планування довгострокових маркетингових заходів щодо ринкового позиціонування авіакомпаній та аеропортів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 7 з 16	

- ПРН 34. Вивчати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами авіакомпаній та аеропортів на засадах кроскультурної взаємодії.
- ПРН 35. Здійснювати моніторинг запобіганню кризових явищ за системою показників та критеріїв, ідентифікувати та аналізувати можливий вплив факторів ризику на результативність роботи авіакомпаній, аеропортів та інших підприємств авіаційної галузі.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі компетентності:

Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
 - ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
 - ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 - ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
 - ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
 - ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
 - ЗК 19. Усвідомлення (чи застосування) етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу результатів менеджменту на соціальне життя.
 - ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
 - ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
 - ФК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
 - ФК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
 - ФК 21. Здатність дотримуватись системи загальнолюдських цінностей у взаємовідносинах між керівниками та найманими працівниками.

Освітньо-професійна програма «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»:

- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 16. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування економічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.
- ЗК 17. Здатність виконувати економічні дослідження в групі під керівництвом лідера, подібні навички, що демонструють здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом.
- ЗК 18. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні технічні терміни.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 8 з 16	

- ЗК 19. Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з менеджменту на соціальну сферу.
- ЗК 20. Здатність до аналізу фінансового, матеріально-технічного, кадрового забезпечення процесу діяльності підприємства.
- ЗК 21. Визначення функціональних сфер організації та їх взаємодії (закупівля, виробництво, логістика, маркетинг, фінанси, людські ресурси, організація експортно-імпортних операцій).
- ЗК 22. Здатність організувати і контролювати виконання виробничої програми, та реалізації економічної політики підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності та контролю діяльності.
- ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
- ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
- ФК 16. Здатність аналізувати економічні, зовнішньоекономічні явища, на основі отриманих теоретичних знань з менеджменту та економіки.
- ФК 17. Здатність робити оцінку зовнішньоекономічної діяльності підприємства і знаходити відповідні шляхи її удосконалення.
- ФК 18. Здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються в економіці та менеджменті.
- ФК 19. Здатність виконувати експерименти незалежно, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати експериментальні дані.
- ФК 22. Здатність застосовувати принципи ефективного менеджменту на підприємстві – суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності. Розуміння сутності управлінських принципів та умінь доцільно застосовувати для вирішення завдань з менеджменту.
- ФК 25. Здатність визначати та аналізувати мікро- і макросередовище для здійснення управлінських функцій менеджера.
- ФК 27. Здатність здійснювати пошук з різних інформаційних джерел, використовувати цю інформацію для прийняття рішень і розробляти їх альтернативні варіанти на основі використання інформаційних систем та комп'ютерних технологій.

Освітньо-професійні програми «Логістика» та «Авіаційна логістика»:

- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 20. Здатність оцінювати умови і наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень, умінь обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність з позиції соціальної відповідальності.
- ЗК 21. Здатність до економічного способу мислення, умінь застосовувати кількісні та якісні методи аналізу при прийнятті управлінських рішень і будувати економічні, фінансові та організаційно-управлінські моделі.
- ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- ФК 22. Володіння навичками складання операційної та фінансової звітності, авіаційного документообігу, здійснення логістичного аудиту та контролінгу на основі аналізу статистичної звітності.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 9 з 16	

Освітньо-професійна програма «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів»:

- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК 16. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування економічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи в авіакомпаніях, аеропортах та на інших підприємствах авіаційної галузі.
 - ЗК 17. Здатність виконувати економічні дослідження в групі під керівництвом лідера, подібні навички, що демонструють здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом.
 - ЗК 18. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідний категоріальний апарат.
 - ЗК 19. Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з менеджменту авіакомпаній та аеропортів на соціальну сферу.
 - ЗК 20. Здатність до аналізу фінансового, матеріально-технічного, кадрового забезпечення процесу діяльності авіакомпаній та аеропортів.
 - ЗК 21. Визначення функціональних сфер діяльності авіакомпаній, аеропортів та їх взаємодії (надання послуг, логістика, маркетинг, фінанси, людські ресурси).
 - ЗК 22. Здатність організовувати і контролювати реалізацію господарської та економічної політики авіакомпаній і аеропортів.
 - ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
 - ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
 - ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
 - ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
 - ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
 - ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
 - ФК 17. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в авіакомпаніях та аеропортах.
 - ФК 19. Здатність виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямків розвитку авіакомпаній та аеропортів.
 - ФК 20. Здатність організовувати вивчення та прогнозування потреб на товари та послуги в авіакомпаніях та аеропортах.
 - ФК 23. Здатність аналізувати позитивні і негативні риси діяльності авіакомпаній та аеропортів щодо випуску товарів та послуг.
 - ФК 28. Здатність створювати систему комунікацій по просуванню товарів і послуг авіакомпаній та аеропортів, формувати імідж авіапідприємств.
 - ФК 30. Здатність розробляти стратегію діяльності авіакомпаній, аеропортів та інших підприємств авіаційної галузі.
 - ФК 31. Здатність розробляти та надавати рекомендації щодо напрямків розвитку авіакомпаній та аеропортів, поліпшення фінансово-економічного стану, антикризових заходів.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 10 з 16	

Навчальна дисципліна «Стратегічний менеджмент» є базою для вивчення таких дисциплін як: «Інвестиційний менеджмент», «Стратегічне управління корпораціями», «Управління ризиками», «Публічне адміністрування».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Стратегічне планування діяльності підприємства», та навчального модуля № 2 «Реалізація стратегії діяльності підприємства», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Стратегічне планування діяльності підприємства»

Інтегровані вимоги модуля № 1: знати сутність та основні процеси стратегічного менеджменту; знати етапи розвитку стратегічного управління та наукові підходи до їх вивчення; вміти досліджувати та аналізувати макрооточення підприємства та галузевого ринку; знати економічні характеристики галузевого ринку; вміти проводити аналіз стратегічного потенціалу підприємства; знати та розуміти цільовий та процесний підходи у стратегічному менеджменті; вміти формувати стратегії підприємства.

Тема 1. Концептуальні положення стратегічного менеджменту.

Сутність стратегічного менеджменту. Процес стратегічного менеджменту. Рівні розробки стратегії в організації. Переваги та обмеження стратегічного управління.

Тема 2. Еволюція стратегічного менеджменту.

Етапи розвитку стратегічного управління. Наукові підходи до визначення ролі та змісту стратегічного управління.

Тема 3. Стратегічний аналіз. Аналіз макросередовища.

Аналіз макрооточення підприємства. Аналіз галузевого ринку. Економічні характеристики галузевого ринку. Вивчення ступеня впливу конкурентних сил у галузі. Аналіз рушійних сил змін галузевого ринку. Визначення стратегічних груп конкурентів у галузі. Технології аналізу макрооточення підприємства. Технології стратегічного аналізу: SWOT-аналіз; прогнозування; SPACE-аналіз; методика СОП (стратегічної оцінки підприємства). Методи прогнозування.

Тема 4. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства.

Стратегічний потенціал. Аналіз стратегічного потенціалу. Підходи до практичної оцінки СПП. Бенчмаркінг. Ланцюжок цінностей. Стратегічний аналіз витрат.

Тема 5. Цільовий підхід як основа стратегічного управління.

Формування місії підприємства. Місія організації. Принципи і критерії встановлення цілей. Особливості цільового підходу у менеджменті. Стратегічне бачення. Елементи місії підприємства. Види місій. Дерево цілей. Правила побудови дерева цілей. Управління за цілями (management by objectives). Переваги і проблеми МВО.

Тема 6. Процесний підхід у стратегічному менеджменті.

Процесний підхід у стратегічному менеджменті. Менеджмент якості. Організаційна культура. Роль організаційної культури у стратегічному менеджменті підприємства. Класифікація типологій організаційної культури. Корпоративна соціальна відповідальність. Економічні переваги КСВ. КСВ та її зв'язок із стратегічним менеджментом.

Тема 7. Формування стратегії підприємства.

Фактори вибору стратегії. Класифікація стратегій. Функції менеджерів у процесі формування стратегії підприємства. Моделі стратегічного вибору. Аналіз і формування

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 11 з 16	

стратегічного портфелю підприємства.

Модуль № 2 «Реалізація стратегії діяльності підприємства»

Інтегровані вимоги модуля № 2: знати сутність, мотиви та умови проведення стратегій інтеграції та диверсифікації; розуміти та вміти досліджувати та обирати стратегії підприємства в залежності від розвитку галузевого ринку чи від частки галузевого ринку; розуміти сутнісні характеристики фінансових, виробничих та кадрових стратегій; знати послідовність реалізації стратегії; давати оцінку та контролювати процес реалізація стратегії.

Тема 1. Стратегії розвитку бізнесу. Стратегії інтеграції.

Сутність, мотиви та еволюція інтеграційних процесів. Типи стратегій інтеграції. Способи захисту компаній від поглинання. Організаційні форми інтеграції підприємств. Переваги та ризики стратегії інтеграції.

Тема 2. Стратегії розвитку бізнесу. Стратегії диверсифікації.

Сутність і умови проведення диверсифікації. Типи стратегій диверсифікації. Типи стратегій диверсифікації. Стратегічні підходи до управління диверсифікованою компанією. Переваги та ризики стратегії диверсифікації.

Тема 3. Стратегії розвитку бізнесу. Конкурентні стратегії.

Стратегії підприємства в залежності від розвитку галузевого ринку. Стратегії підприємства в залежності від частки галузевого ринку.

Тема 4. Функціональні стратегії. Фінансова стратегія підприємства.

Сутність і роль фінансової стратегії. Процес розробки та реалізації фінансової стратегії. Операційні фінансові стратегії.

Тема 5. Функціональні стратегії. Стратегія виробництва.

Сутнісні характеристики та роль стратегії виробництва в досягненні цілей організації. Типи стратегій виробництва. Організаційні механізми реалізації стратегії виробництва.

Тема 6. Функціональні стратегії. Кадрова стратегія.

Сутність і роль кадрової стратегії в розвитку організації. Типи кадрових стратегій. Служба управління персоналом підприємства як інструмент реалізації кадрової стратегії. Проблема ефективності кадрової стратегії.

Тема 7. Реалізація стратегії.

Послідовність реалізації стратегії. Подолання спротиву стратегічним змінам. Реорганізація структури управління. Контроль реалізації стратегії.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 12 з 16	

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 1 «Стратегічне планування діяльності підприємства»									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.1.	Вступ до дисципліни. Концептуальні положення стратегічного менеджменту	7 семестр							
		6	2	-	4	2	-	-	2
1.2.	Еволюція стратегічного менеджменту	8	2	2	4	4	-	-	4
1.3.	Стратегічний аналіз. Аналіз макросередовища	6	2	-	4	4	-	-	4
1.4.	Аналіз стратегічного потенціалу підприємства	8	2	2	4	6	2	-	4
1.5.	Цільовий підхід як основа стратегічного управління	6	2	-	4	4	-	-	4
1.6.	Процесний підхід у стратегічному менеджменті	8	2	2	4	4	-	-	4
1.7.	Формування стратегії підприємства	8	2 2	-	4	4	2	-	4
1.8.	Домашнє завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу	8	-	-	8	-	-	-	-
1.9.	Модульна контрольна робота № 1	4	-	2	2	-	-	-	-
	Усього за модулем № 1	62	16	8	38	30	4	-	26
Модуль № 2 «Реалізація стратегії діяльності підприємства»									
2.1.	Стратегії розвитку бізнесу. Стратегії інтеграції	7 семестр				8 семестр			
		6	2	-	4	9	-	-	9
2.2.	Стратегії розвитку бізнесу. Стратегії диверсифікації	8	2	2	4	11	-	1	10
2.3.	Стратегії розвитку бізнесу. Конкурентні стратегії	11	2 2	2	5	14	2	1	11
2.4.	Функціональні стратегії. Фінансова стратегія підприємства	6	2	-	4	11	-	1	10
2.5.	Функціональні стратегії. Стратегія виробництва	6	2	-	4	12	-	1	11
2.6.	Функціональні стратегії. Кадрова стратегія	8	2	2	4	12	-	1	11
2.7.	Реалізація стратегії	9	2	2 1	4	13	2	1	10
2.8.	Домашнє завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу	-	-	-	-	8	-	-	8
2.9.	Модульна контрольна робота № 2	4	2	-	2	-	-	-	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 13 з 16	

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Усього за модулем № 2	58	18	9	31	90	4	6	80
	Усього за 7 семестр	120	34	17	69	30	4	-	26
	Усього за 8 семестр	-	-	-	-	90	4	6	80
	Усього за навчальною дисципліною	120	34	17	69	120	8	6	106

2.4. Домашнє завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу.

Домашнє завдання та завдання на домашню (контрольну) з дисципліни виконується у восьмому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Виконання домашнього завдання є важливим етапом у підготовці до участі в студентських конференціях, виконання дипломної роботи майбутнього фахівця в галузі управління та адміністрування, і має в собі ціль у розвитку різних навичок та здібностей, які є необхідними для розуміння та в майбутньому успішного виконання стратегічних завдань в організації та розвитку навичок щодо формулювання стратегій: завдання домашнього завдання можуть вимагати від майбутніх фахівців розробити стратегію для організації на основі її місії, цілей та обставин ринку.

Конкретна мета домашнього завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу полягає в поглибленні та закріпленні теоретичних знань з дисципліни «Стратегічний менеджмент», розвитку практичних навичок щодо аналізу проблем в сфері стратегії організації, інформації про ринок, конкурентів, технологій та інших факторів, які можуть вплинути на стратегію організації. При цьому завдання різняться між собою варіантами.

Виконання домашнього завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачами кафедри тем.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання та домашньої (контрольної) роботи складає 8 годин.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою тощо.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 14 з 16	

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Стратегічне управління: конспект лекцій [[Електронний ресурс](#)]: Навчальний посібник для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», освітньої програми «Менеджмент і бізнес адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Л.П. Артеменко. – Електронні текстові дані. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 342 с.

3.2.2. Дикань В. Д., Зубенко В. О. Стратегічне управління: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.

3.2.3. Тарнавська Н., Напора О. Стратегічний менеджмент: практикум: навч. посіб. – Тернопіль: Карт-бланш, 2019. – 287 с.

3.2.4. Грицюк Н.О. Івашко О.А. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами: методичні вказівки до практичних занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2020. 46с.

3.2.5. Могилко В. О Стратегічний менеджмент: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. О. Могилко, І. А. Дмитрієв, Р. В. Сагайдак- Никитюк та інші. Харків.: ХНАДУ, 2019. 252 с.

3.2.6. Тесленок, І.М. Дослідження впливу зовнішніх факторів на стан корпоративної культури українських ІТ-підприємств / І. М. Тесленок, Д. А. Сех // Економічний простір. – №149. – 2019. – С. 81–86.

Допоміжна література

3.2.7. Річард Румельт. Гарна стратегія. Погана стратегія. Фабула. 2020. 324 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Менеджмент@БЛОГ www.management.com.ua/blog/

3.3.2. Інтернет-портал для управлінців Management www.management.com.ua/

3.3.3. Harvard Business Review - <https://hbr.org/topic/strategic-planning> - відоме видання, що спеціалізується на питаннях бізнесу та менеджменту, містить велику кількість статей та ресурсів на тему стратегічного менеджменту.

3.3.4. Strategic Management Society - <https://www.strategicmanagement.net/> - це неприбуткова організація, яка займається дослідженнями та практикою стратегічного менеджменту. Сайт містить багато корисних ресурсів, таких як дослідження, статті, конференції та інше.

3.3.5. Strategy+Business - <https://www.strategy-business.com/> - видання, що спеціалізується на питаннях бізнесу та стратегічного менеджменту. Сайт містить безліч статей, інтерв'ю та інших корисних ресурсів на тему стратегічного менеджменту.

3.3.6. Coursera - <https://www.coursera.org/courses?query=strategic%20management> - платформа для онлайн-навчання, яка містить безліч безкоштовних та платних курсів на тему стратегічного менеджменту.

3.3.7. Strategic Management Insight - <https://www.strategicmanagementinsight.com/> - веб-сайт, який надає різноманітну інформацію на тему стратегічного менеджменту, включаючи теорії, моделі, методології, інструменти та інше.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи та набутих знань та умінь здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 15 з 16	

Таблиця 4.1

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль № 1	
Виконання завдань на практичних заняттях	7 семестр	
	$86 \times 1 = 8$	-
Виконання тестових завдань	$46 \times 2 = 8$	-
Виконання та захист домашнього завдання	14	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до</i>	18	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-
Усього за модулем № 1	40	-
Модуль № 2		
Виконання завдань на практичних заняттях	7 семестр	8 семестр
	$56 \times 3 = 15$	-
Виконання тестових завдань	$56 \times 3 = 15$	$106 \times 3 = 30$
Виконання домашнього завдання та завдання на домашню (контрольну) роботу	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до</i>	18	-
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-
Усього за модулем № 2	40	60
Екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: *92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E* тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 16 з 16	

(Ф 03.02–01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02–02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02–04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02–03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02–32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				